

1) Inleiding over klimaatadaptatie met feiten en cijfers

- [Mensen met een groene tuin zijn gezonder](#)
- [Nuttige informatie over klimaatverandering](#)
- [Nuttige informatie over klimaatadaptatie](#)

2) Voorbeeldtuinen en interessante projecten en tips

- [Voorbeeldtuin met wadi](#)
- [Bezoek de Wilde Weelde voorbeeldtuin in Appeltern](#)
- [Voorbeeld tuinontwerp klimaatbestendig tuin](#)
- [Voorbeeldtuinen](#)
- [Tips voor een groenere tuin](#)

3) Mogelijkheden voor klimaatadaptieve tuin

- Bestrating vervangen door halfverharding of stapstenen met groen ertussen
 - Paden kun je maken van materialen die water doorlaten, zodat het de grond in kan zakken.
 - Voorbeelden: Boomschors of [houtsnipper](#), Grind, split, [Padvast](#) of [Aquado](#), [Perzikstenen](#).
 - Het aanleggen van Padvast of Aquado kan het beste door een hovenier gebeuren.
- Bestrating weghalen voor meer groen
 - Meer dan 6 m² -> [subsidie](#) van € 10 per m² met een maximum van € 1.500
 - Gebruik de (gebroken) tegels als borderrand, koop tweedehands stapelblokken of opsluitbanden of maak een borderrand van bv. boomstammen
- Bomen, planten, bloemen (meer groen) planten
 - Zorg voor [goede biologische tuingrond met compost](#), zonder turf (!)
 - [Tips voor het kiezen van planten en bomen](#)
 - Gratis bomen en struiken: [Meerbomen.nu](#)
 - Koop de planten het liefst biologisch, bekijk deze kwekers:
 - Voor biologische bomen: <https://www.vdberk.nl/bomen/biologisch/>
 - Voor biologische bomen en struiken: [arborealis.nl](#) , [dependens.nl](#) , [cruydhoeck.nl](#)
 - Voor biologische fruitbomen en -struiken, kruiden: [boomkroon.nl](#) , [kwekerijstekkers.nl](#) , [arborealis.nl](#)
 - Voor vaste planten: [kwekerijvanhoutum.nl](#) , [hessenhof.nl](#) , [dependens.nl](#) , [kwekerijstekkers.nl](#) , [bijkans.nl](#) , [arborealis.nl](#)
 - Voor inheemse vaste planten: [bijkans.nl](#) , [wildetuinplanten.com](#) , [cruydhoeck.nl](#)
 - Voor bloembollen: [naturalbulbs.nl](#) , [sterkebollen.nl](#) , [huibertsbloembollen.nl](#)
 - Zaden van een- en tweejarige en vaste planten voor een pluktuin: [plukatelier.nl](#) , [bolster.nl](#) , [vreeken.nl](#)
 - Complete borderpakketten: [sprinklr.co](#) , [kwekerijvanhoutum.nl](#)
- Vul de border met struiken en vaste planten

- Leuk om te doen met kinderen: een moestuinbak aanleggen en daar makkelijk moestuinplanten in zetten, zoals aardbeien, courgette, frambozenstruikje, radijs, zonnebloemen.
- Bedek kale bodem met [bodem bedekkende planten](#), [houtsnippen of miscanthus](#), afgefallen blad uit de tuin
- Schrijf de namen van de planten op in een schriftje, zo weet je altijd wat je hebt gekocht en kun je makkelijk opzoeken hoe je de planten eventueel kunt verzorgen.
- Groene erfscheiding aanleggen (hagen / trellis met klimplanten)
 - Duurzame trellis/hek? Bekijk:
 - [Van Vliet Duurzaam hout](#)
 - [De buurlingens](#)
 - Deel je de erfgrans met burens? Betrek ze bij de plannen.
 - Zorg voor goede biologische tuingrond met compost
 - Koop de planten het liefst biologisch, zie de lijst met kwekers hierboven
- Groendak aanleggen
 - Check met de [Kansenkaart](#) of het dak plat genoeg is voor een groen dak
 - Check eerst of je dak sterk genoeg is. [Via deze pagina](#) vind je meer informatie. De meeste groendak leveranciers kunnen hier ook advies over geven.
 - [Subsidie](#) van 50% van de kosten met een maximum van € 1.500
 - Kijk ook naar groendak opties zonder plastic. [Babylondaken](#) en [Earthkweek](#) leveren die onder andere.
- Groene gevel aanleggen
 - [Subsidie](#) van 50% van de kosten met een maximum van € 1.500
 - Let op: subsidie geldt niet voor zelfhechtende planten (Hedera, Wingerd)
 - Als de planten in openbare ruimte (in plaats van stoeptegels langs de gevel) worden geplaatst, wil [de gemeente](#) helpen door (gratis) een plantvak te maken.
 - Bekijk het stappenplan [op deze pagina van Milieucentraal](#) en wat voor jouw gevel geschikt is.
 - Check bij de burens, de gemeente (en je woningcorporatie of verhuurder) of je iets tegen de gevel aan mag laten groeien.
 - Op zoek naar de juiste planten? Check [via deze pagina](#) een Klimplantengids. Koop ze het liefst biologisch!
- Regenwater opvang
 - Subsidie van 50% van de kosten met een maximum. [Check op deze pagina de bedragen](#). Let op: kan alleen in combinatie met aanleggen groen dak, groene gevel of vergroenen van tuin.
 - [Tips voor een watervriendelijke tuin](#)
 - Regenton, -schutting of -zuil aansluiten op regenpijp.
 - Let op: Een gemiddelde tuin heeft al snel meer dan 200 liter nodig in droge perioden.
 - [Via TonTon regel je de aansluiting](#)
 - Regenpijp loskoppelen
 - Doe dit niet zomaar! Risico: als het water naar het huis toe loopt, loopt de kruipruimte vol. Het water moet dus goed worden afgevoerd of opgevangen.
 - Check of de grond waterdoorlatend genoeg is, [m.b.v. de emmertest](#)

- Check: Is de tuin onder afschot aangelegd?
- Zorg ervoor dat je bij hevige buien het water kunt opvangen met een vijver, wadi of grindkoffer. Of dat je het water kunt afvoeren naar een sloot.
- Infiltratiemogelijkheid creëren zoals wadi of grindkoffer
 - [Hoe maak je een wadi?](#)
- [Infiltratie kratten \(laten\) aanleggen](#)
- Watertank (wateropslag) ingraven voor nuttig gebruik regenwater
- Tuin dier- en insectvriendelijker maken.
 - [Tips voor het trekken van insecten en dieren naar je tuin](#)
 - [Drachtplanten voor bijen](#)
 - [Planten voor rupsen en vlinders](#)
 - Plaats vogelhuisjes, insectenhotels en waterschalen, check ook:
 - [Nestkasten van Vogelbescherming](#)
 - [Wat zijn goede insectenhotels?](#)
 - Zorg voor [bloeiende en besdragende planten](#) in je tuin
 - Zorg voor rommelhoekjes in de tuin.